

роз'яснень положень шаріату. Таким чином, буде призведено розвиток фікху, що не лише відповідає духу ісламу, а й є необхідним у сучасному світі.

Література:

1. Бехруз Х. Правовые системы современных исламских государств в эпоху глобализации: особенности функционирования / Х. Бехруз. [Електронний ресурс] : Наукові праці НУ ОЮА. – Режим доступу : <http://naukovipraci.nuoua.od.ua/arhiv/tom10/30.pdf>
2. Rizvi S.M. The System of Ijtihad / S.M. Rizvi. [Електронний ресурс] : Al-Islam.org. Ahlul Bayt Digital Islamic Library Project. – Режим доступу : <https://www.al-islam.org/printpdf/book/export/html/38328>
3. Али-заде А. Исламский энциклопедический словарь / А. Али-заде. – Изд. Ансар, 2007. – 400 с. – ISBN 5-98443-025-8.
4. Сюкияйнен Л.Р. О соотношении шариата и фикха / Л.Р. Сюкияйнен. [Електронний ресурс] : Традиційне богослов'я. – Режим доступу : http://www.idmedina.ru/books/history_culture/minaret/21/sukiyan.htm#_4
5. Самигуллин К. Иджтихад (усердие) / К. Самигуллин. [Електронний ресурс] : Islam today. All about Muslim world. – Режим доступу : http://islam-today.ru/blogi/kamil_hazrat_samigullin/idzhtixad_userdie/
6. Malik C. God and Man in Contemporary Islamic Thought: Proseedings / C. Malik. – Beirut : Centennial Publishers, 1972. – 307 p.
7. Iqbal M. Reconstruction of Religious Thought in Islam / M. Iqbal. – Lahore, Pakistan : Ashraf Printing Press. – 2nd edition, 1982.
8. Санаи М. Мусульманское право и политика: история и современность / М. Санаи. – М. : «Садра», 2016. – 164 с. – ISBN 978-5-906016-94-2.

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА МОДЕЛЬ ГАРМОНІЗАЦІЇ ОСВІТИ: ЗАВДАННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ

Невара Л.М.

*кандидат юридичних наук, асистент кафедри міжнародного права
Київський національний університет імені Тараса Шевченка*

Початок третього тисячоліття характеризується глобалізацією суспільного розвитку, зближенням націй, народів, держав, переходом людства від індустріальних до науково-інформаційних технологій, високих економіко-технологічних укладів, які значною мірою базуються на освітньо-інтелектуальному потенціалі населення. Водночас загострюється конкуренція регіонів, націй, держав, окремих громадян. Це зумовлює докорінну зміну підходів до освіти та освітньої політики в цілому. Основною сферою, що забезпечує розвиток людини, визнано освіту. Загальноцивілізаційні тенденції викликали появу нової парадигми освіти, її переорієнтацію з держави на

людину, на фундаментальні людські цінності, на послідовну демократизацію освітнього процесу. Нещодавні зміни, що відбулись у Болонському процесі, зокрема утворення Європейського простору вищої освіти, враховують консолідацію системи навчання впродовж життя, зміну парадигми вищої освіти з викладачем у центрі на студентоцентроване навчання, зростаюче використання результатів навчання та появу нових способів навчання та викладання, запровадження Європейської трансферної кредитно-накопичувальної системи [1, с. 1].

Якісна освіта є необхідною умовою забезпечення сталого демократичного розвитку суспільства. Тому, процес реформування освіти стосується створення нових освітніх стандартів, оновлення та перегляду навчальних програм, змісту навчально-дидактичних матеріалів, підручників, форм і методів навчання. Цілеспрямоване набуття молоддю знань, умінь і навичок, їх трансформація в компетентності сприяє особистісному культурному розвитку, розвитку технологій, здатності швидко реагувати на запити часу. Європейські країни на сьогодні розпочали ґрунтовну дискусію навколо того, як озброїти людину необхідними вміннями та знаннями для забезпечення її гармонійної взаємодії з технологічним суспільством, що швидко розвивається. Саме тому важливим є усвідомлення поняття компетентності в суспільстві, що базується на знаннях.

Освітня політика як діяльність держави із законодавчого, фінансового, організаційного забезпечення функціонування та розвитку освіти перетворилась у ХХІ ст. для провідних країн світу на національний пріоритет. Сучасною особливістю цього процесу в умовах глобалізації є потужний вплив міжнародних інституцій – ООН, ЮНЕСКО, ЄС, ОЕСР, Світового банку, які формують спільні наднаціональні освітні пріоритети. Широко вживаними механізмами імплементації таких пріоритетів є гармонізація та стандартизація національних освітніх політик (ЄС, ООН), залучення країн до їх впровадження (ОЕСР), просування прогресивних ідей на основі надання фінансової підтримки (Світовий банк) (*Dale, 1999 p.*) [2].

Фундаментальні напрями оновлення освіти в Україні формувалися під впливом ідей утвердження державного суверенітету, побудови демократичного суспільства, становлення ринкової економіки, прагнення країни увійти в європейські освітній і дослідницький простори, а також до групи успішних країн глобалізованого світу.

Реформування системи освіти є важливою складовою соціально-економічних реформ, покладених в основу стратегій розвитку України. Сучасна освітня політика України має реалізовуватись у контексті потреб модернізації країни згідно зі Стратегією сталого розвитку «Україна – 2020» (2015 р.), Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (2014 р.), іншими стратегічними документами української держави, що визначають її європейський і світовий статус у майбутньому.

Стратегічними завданнями реформування вищої освіти в Україні є трансформація кількісних показників освітніх послуг у якісні. Цей трансформаційний процес має базуватися на таких засадах:

По-перше, це національна ідея вищої освіти, зміст якої полягає у збереженні і примноженні національних освітніх традицій.

По-друге, розвиток вищої освіти повинен підпорядковуватись законам ринкової економіки, тобто закону розподілу праці, закону змінності праці та закону конкуренції, оскільки економічна сфера є винятково важливою у формуванні логіки суспільного розвитку.

По-третє, розвиток вищої освіти доцільно розглядати у контексті тенденцій розвитку світових освітніх систем, а саме європейських.

Потрібно впорядкувати законодавчу і нормативно-правову базу вищої освіти України до світових вимог, відповідно структурувати систему вищої освіти та її складові, упорядкувати перелік спеціальностей, переглянути зміст вищої освіти; забезпечити інформатизацію навчального процесу та доступ до міжнародних інформаційних систем. Вищій школі необхідно орієнтуватись не лише на ринкові спеціальності, але й наповнити зміст освіти новітніми матеріалами, запровадити сучасні технології навчання з високим рівнем інформатизації навчального процесу, вийти на творчі, ділові зв'язки із замовниками фахівця [3, с. 20].

Відповідно до такого вектору реформування освіти здійснюється на декількох рівнях, зокрема на загальнодержавному рівні, на рівні галузевого міністерства, на місцевому рівні та на рівні конкретного навчального закладу.

Серед основних механізмів реалізації державної політики щодо реформування освіти можна назвати такі:

- правовий – прийняття нормативно-правових актів та розробка засобів їх застосування;
- організаційний – створення та функціонування ефективної організаційної структури державного управління впровадженням освітніх реформ;
- фінансово-економічний – розробка і використання інструментів економічної політики для реформування галузі;
- кадровий – професійна підготовка кадрів для здійснення освітньої діяльності в навчальних закладах;
- соціальний – забезпечення соціального розвитку колективів закладів освіти та осіб, що отримують освітні послуги;
- мотиваційні – створення морально-психологічного підґрунтя і мотиваційних умов освітньої діяльності;
- матеріально-технічний – забезпечення умов для використання приміщень, земельних ділянок з боку навчальних закладів усіх форм власності та для отримання комунальних послуг;
- розроблення, виготовлення та постачання закладам освіти сучасного обладнання, засобів навчання для здійснення навчально-виховного процесу, комплектування фондів бібліотек тощо.

Також до таких механізмів відносять і моніторинг управління якістю освіти, механізм управління інноваційним розвитком та інші новоутворені механізми.

Технологія впровадження освітніх реформ передбачає, насамперед, вибір і реалізацію визначеної послідовності та комбінації операцій для досягнення цілей реформ. Таку послідовність і комбінацію дій можливо здійснити

виключно через розробку і реалізацію управлінського рішення. Тому процес прийняття та реалізації управлінських рішень є ключовим аспектом впровадження освітніх реформ.

Державна освітня політика покликана змінювати ставлення суспільства до освіти та її наукового супроводу з огляду на перспективу реформування освітньої сфери, як того вимагають євроінтеграційні та глобалізаційні виклики XXI ст., дослідницько-інноваційний характер цивілізаційного поступу, культурно-історичні, суспільно-політичні, соціально-економічні та науково-технологічні процеси в українському суспільстві.

Література:

1. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача. / пер. з англ.; за ред. д-ра техн. наук, проф. Ю.М. Рашкевича та д-ра пед. наук Ж.В. Таланової. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 106 с.

2. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), А. М. Гуржій (заст. голови), О. Я. Савченко (заст. голови)] ; за заг. ред. В. Г. Кременя. – Київ : Педагогічна думка, 2016. – 448 с.

3. Гриценко М. В. Рівний доступ до якісної університетської освіти в контексті соціальних трансформацій в Україні / М. В. Гриценко // Вища освіта України: теоретичний та науково-методичний часопис. – № 1. – Додаток 1: Наука і вища освіта. – К., 2014. – С. 18–21.

ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Шпакович О.М.

доктор юридичних наук, доцент,

професор кафедри порівняльного і європейського права

Інститут міжнародних відносин

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Сучасні міжнародні відносини характеризуються постійним розширенням сфер взаємодії держав, тому міжнародні відносини є предметом міжнародно-правового регулювання. Однією з таких значимих організаційно-правових форм міждержавного співробітництва є міжнародні організації.

Беручи до уваги те, що міжнародні організації за своєю юридичною природою є суб'єктами сучасного міжнародного права вторинного характеру, являють собою об'єднання держав, створені державами і іншими міжнародними організаціями в повній відповідності до вимог міжнародного